

ЦИМБАЛЮК Віталій Іванович (26. 01. 1947, с. Симонів Гоцанського, нині Рівненського р-ну Рівненської обл.) — лікар-нейрохірург. Доктор медичних наук (1986), професор (1989), академік НАМНУ (2010; у 2013—16 — її віцепрезидент, 2016—25 — президент), НАНУ (2021). Заслужений діяч науки і техніки України (1997). Державна премія України в галузі науки і техніки (1996, 2002). Премії імені О. Богомольця (2013), імені М. Амосова (2020) НАНУ. Премія НАМНУ (2003, 2018). Повний кавалер ордена «За заслуги» (2000, 2007, 2016). Орден князя Ярослава Мудрого 5-го ступеня (2020). Закінчив Тернопільський медичний інститут (1970). Від 1971 працює в Інституті нейрохірургії НАМНУ: від 1988 — керівник клініки відновної нейрохірургії, водночас 1990—2016 — заступник директора з наукової роботи; за сумісництвом 1986—93 — професор, від 1993 — завідувач кафедри нейрохірургії Національного медичного університету (обидва — Київ). Віцепрезидент Української асоціації нейрохірургів (1993—2013). Головний редактор журналів «Вісник епілептології» (2006—13), «Клітинна та органна трансплантологія», «Журналу Національної академії медичних наук України» (обидва — від 2016). Основоположник відновної нейрохірургії та нейротрансплантології в Україні. Наукові дослідження: функціональна та стереотаксична нейрохірургія, нейрохірургія периферичної нервової системи, нейротрансплантація, нозокоміальні інфекції. Розробив технологію і перший у світі виконав

нейротрансплантацію у хворих із органічними ураженнями нервової системи (дитячий церебральний параліч, апалічний синдром, епілепсія, наслідки черепно-мозкової та спінальної травми, дегенеративні захворювання та ін.). Вивчає механізми впливу нейрональних стовбурових клітин на нервову систему в експерименті та клініці. Вперше в світі разом з *Ю. Ямінським* виконав заміщення дефекту спинного мозку нейрогелем у хворих з повним анатомічним розривом спинного мозку. Автор праць з історії нейрохірургії, зокрема низки статей в ЕСУ.

Основні праці

Нейрохірурги України: Біобібліогр. довід. К., 1993; 2008; Нейрохирургическое лечение психических заболеваний. К., 1997 (співавт.); Иммунная система головного мозга. К., 1999 (співавт.); Нейрогенная дифференцировка стволовых клеток. К., 2005 (співавт.); Реконструктивно-відновна хірургія спинного мозку. К., 2009 (співавт.); Історія української нейрохірургії в портретах. К., 2014 (співавт.); Бойова травма серця, грудної аорти та магістральних судин кінцівок: Посіб. Т., 2019 (співавт.); Розвиток системи фізичної та реабілітаційної медицини в умовах ведення збройного конфлікту. К., 2020 (співавт.); Медичне забезпечення Збройних Сил України під час антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил на території Луганської та Донецької областей: У 3 ч. К., 2020 (співавт.); Атлас бойової хірургічної травми. Х., 2021 (співавт.); Принципи організації та алгоритми надання спеціалізованої нейрохірургічної допомоги при вогнепальних черепно-мозкових пораненнях в сучасній війні. К., 2022 (співавт.); Лікування поранених з бойовими ушкодженнями живота. Х., 2022 (співавт.); Людина і її мозок: В 3 т. В., 2022; 2023 (співавт.); Атлас променевої діагностики вогнепальних поранень. В., 2024 (співавт.); Imaging of cardiovascular gunshot wounds. Х., 2025 (співавт.).

Рекомендована література

1. Віталій Іванович Цимбалюк: Біобібліогр. покажч. 2-е вид. К., 2023.

В. В. Медведєв

Бібліографічний опис:

Цимбалюк Віталій Іванович / В. В. Медведєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891211>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).